

Hvordan oplever dine elever køn i matematik og naturvidenskab?

Kvinder klarer sig generelt lige så godt eller bedre end deres mandlige medstuderende i matematik og naturvidenskab på STX. Men de er langt mindre tilbøjelige til at vælge disse fag på videregående uddannelser i Danmark.

Et dansk forskningsprojekt har i tre år fulgt 32 kvinder på tre danske gymnasier, for at forstå, hvilke erfaringer de unge kvinder gør sig i matematik og naturvidenskab. Og for at blive klogere på, og hvordan de erfaringer spiller sammen med deres overvejelser om fremtiden.

Forskningen peger på, at unge kvinder oplever, at køn gør en forskel, når de lærer naturvidenskab og matematik, på grund af fastlåste kønsnormer og forventninger.

Samtidig oplever de, at de handlemåder, der anerkendes af læreren, kan være vanskelige at forene med de forventninger, der knyttes til deres køn.

Det kan med andre ord være svært både at opføre sig på en måde, der anerkendes i klassen og på en måde, som kvinder oplever forventes af dem.

Dette skaber en dobbelt udfordring for de unge kvinder. De skal både navigere faglige krav og samtidig tilpasse sig de sociale og kulturelle forventninger, der rettes mod deres køn.

“ De drenge, der ligger helt nederst i klassen, der er ingen forventninger til dem. Men det er tit os piger, der ligger i midten, der bliver sat sammen med dem, og der er der en klar forventning om at det er vores ansvar, at få forklaret dem, hvad det er der sker.
— 'Merete', STX-elev ”

“ Det er jo [drene], der siger mest i timerne, og nogle gange nok også dem, der styrer forsøgene, til det punkt hvor man tænker, ok, måske du også skulle lade os andre komme lidt til.
— 'Elenor', STX-elev ”

“ Det er ikke nødvendigvis, fordi drengene ved meget mere, det tror jeg egentlig ikke, men de tør bare at byde ind med den lille viden de har, selvom de ikke har læst lektier.
— 'Birgit', STX-elev ”

“ [Drene] er ofte lidt mere alfahanner, og lige skal lidt frem og vise sig [...] Jeg er i hvert fald lidt tilbageholdende.
— 'Kamma', STX-elev ”

“ Jeg tror, jeg ville have nemmere ved at sige noget i timerne [hvis jeg var en dreng], fordi det er som om at man lige får de 10% ekstra, hvis man nu er en dreng, fordi selvfølgelig kan man jo naturfag, når man er en dreng, det er sådan det er.
— 'Inge', STX-elev ”

Hvad kan vi gøre? - Tre anbefalinger

- 1 Reflektér over, hvordan elevers selvtillid – eller mangel på samme – kan være en afspejling af den måde, de navigerer i et læringsmiljø, hvor faglig selvsikkerhed ofte er knyttet til med kønnede forventninger.
- 2 Overvej om deltagelsesrammerne i undervisningen skaber plads til forskellige elevtyper – og ikke kun dem, der trives med at tale højt i plenum og udvise sikkerhed i deres faglige udsagn.
- 3 Tænk over, hvordan ansvar fordeles i klasselokalet. Ved at rotere roller og opgaver kan alle elever få mulighed for at tage del og opleve, at deres bidrag har værdi.

Mød **Carla**
- og bliv klogere på unge kvinders relation til matematik og fysik

Illustrationer: Levende Streg

KØBENHAVNS UNIVERSITET
INSTITUT FOR NATURFAGENES
DIDAKTIK